

آشنایی با کشورهای جهان

سعید بختیاری
مؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی

نام رسمی: جمهوری جیبوتی
نام محلی: جیبوتی (Gibuti)
نام بین المللی: جیبوتی (DJI)
DJIBOUTI (DJI)

کشوری است با مساحت ۲۳۲۰۰ کیلومتر مربع (صد و چهل و هفتمین کشور جهان از این نظر) که در شمال شاخ آفریقا، در ساحل غربی خلیج عدن، در کنار باب المندب و روبه روی کشور «یمن» واقع شده و از جنوب و غرب به کشور اتیوپی، از شمال به اریتره، از خاور به خلیج عدن و از جنوب خاوری به سومالی محدود است.

آب و هوا: جیبوتی یکی از گرم ترین و خشک ترین کشورهای جهان محسوب می شود. این سرزمین عمدتاً از کویر خشک پوشیده شده است و تنها ناحیه ی سبز آن، به رشته ارتفاعاتی در شمال منحصر می شود. بلندترین نقطه ی این کشور «موسی علی» ۲۰۶۳ متر ارتفاع دارد و پست ترین نواحی آن حدود ۱۵۰ متر پایین تر از سطح دریا واقع است.

فعالیت اقتصادی: کشاورزی در کشور جیبوتی به تولید موز، قهوه و تا حدی غلات محدود است که در واحه ها و نواحی کوچکی در امتداد ساحل دریا انجام می شود و فقط نیازهای ۲۵ درصد مردم را تأمین می کند. دام داری آن عمدتاً به وسیله ی چادر نشینان و به شیوه ی سنتی انجام می گیرد و دیگر فعالیت های اقتصادی به پیرامون شهرهای بزرگ و بندرگاه ها محدود می گردد.

جمعیت: براساس آمار سال ۲۰۰۶، جیبوتی با جمعیتی بالغ بر ۴۸۷۰۰۰ نفر، صد و شصت و دومین کشور جهان بوده است که از این تعداد، ۸۳/۷ درصد ساکن شهرها و ۱۶/۳ درصد ساکن روستاها (۲۰۰۳) بوده اند. تراکم جمعیت در جیبوتی ۲۱ نفر در هر کیلومتر مربع است.

توزیع سنی: طبق آمار سال ۲۰۰۵، افراد زیر ۱۵ سال ۴۳/۳ درصد، بین ۱۵ تا ۲۹ سال ۲۸ درصد، بین ۳۰ تا ۴۴ سال ۱۳/۴ درصد، بین ۴۵ تا ۵۹ سال ۹/۶ درصد، بین ۶۰ تا ۷۴ سال ۵ درصد و بیش از ۷۵ سال نیز ۰/۷ درصد از جمعیت را تشکیل می دهند. متوسط عمر مردان ۴۱/۸ سال و زنان ۴۴/۴ سال است.

تولد و مرگ و میر: براساس آمار سال ۲۰۰۵، میزان تولد ۴۰ نفر در هر هزار نفر، میزان مرگ و میر ۱۹/۴ نفر در هر هزار نفر و میزان مرگ و میر کودکان، ۱۰۴/۱ نفر در هر هزار تولد بوده است.

ترکیب نژادی: در سال ۲۰۰۰، سومالیایی ۴۶ درصد، عفار ۳۵/۴ درصد، عرب ۱۱ درصد و سایر نژادها ۱/۴ درصد از کل جمعیت جیبوتی را به خود اختصاص داده بودند.

مذهب و زبان: براساس اطلاعات سال ۲۰۰۰، از جمعیت جیبوتی، ۹۴/۱ درصد مسلمان (عمدتاً سنی)، ۴/۵ درصد مسیحی و ۱/۴ درصد از سایر ادیان بوده اند. زبان های رسمی و رایج در جیبوتی نیز عربی و فرانسوی هستند که با خط عربی و لاتین نوشته می شوند.

پایتخت: شهر جیبوتی با ۳۸۳۰۰۰ نفر جمعیت (۱۹۹۵)، پایتخت کشور جیبوتی است و شهرهای مهم آن (۱۹۹۱) عبارت اند از: علی سبیح (۸۰۰۰ نفر)، تاجوره (۷۵۰۰ نفر) و دخیل (۶۵۰۰ نفر).

نوع حکومت: از سال ۱۹۷۷، حکومت جیبوتی جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانون گذاری است. از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۱ رئیس حکومت، رئیس جمهور اسماعیل عمر گله بوده، و از سال ۲۰۰۱، نخست وزیر دلیتا محمد دلیتا است. قوه ی مقننه از یک مجلس ملی با ۶۵ عضو به مدت ۵ سال تشکیل یافته است. سهم

دفتر انتشارات کمک آموزشی

آشنایی با مجله های رشد

مجله های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش، با این عناوین تهیه و منتشر می شوند:

مجله های دانش آموزی (به صورت ماهنامه - ۸ شماره در هر سال تحصیلی - منتشر می شوند):

- **رشد کودک** (برای دانش آموزان آمادگی و پایه ی اول دوره ی ابتدایی)
- **رشد نوآموز** (برای دانش آموزان پایه های دوم و سوم دوره ی ابتدایی)
- **رشد دانش آموز** (برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم دوره ی ابتدایی).
- **رشد نوجوان** (برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی).
- **رشد جوان** (برای دانش آموزان دوره ی متوسطه).

مجله های عمومی (به صورت ماهنامه - ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می شوند):

- **رشد آموزش ابتدایی، رشد آموزش راهنمایی تحصیلی، رشد تکنولوژی آموزشی، رشد مدرسه فردا، رشد مدیریت مدرسه**
- **رشد معلم (دو هفته نامه)**

مجله های تخصصی (به صورت فصلنامه و ۴ شماره در سال منتشر می شوند):

- **رشد برهان راهنمایی (مجله ی ریاضی، برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)، رشد برهان متوسطه (مجله ی ریاضی، برای دانش آموزان دوره ی متوسطه)، رشد آموزش معارف اسلامی، رشد آموزش جغرافیا**
- رشد آموزش تاریخ، رشد آموزش زبان و ادب فارسی، رشد آموزش زبان**
- رشد آموزش زیست شناسی، رشد آموزش تربیت بدنی، رشد آموزش فیزیک،**
- رشد آموزش شیمی، رشد آموزش ریاضی، رشد آموزش هنر، رشد آموزش قرآن،**
- رشد آموزش علوم اجتماعی، رشد آموزش زمین شناسی، رشد آموزش فنی و حرفه ای و رشد مشاوره مدرسه.**

مجله های رشد عمومی و تخصصی برای آموزگاران، معلمان، مدیران و کادر اجرایی مدارس

دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته های دبیری دانشگاه ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می شوند.

◆ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهرشمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۸، دفتر انتشارات کمک آموزشی.

تلفن و نمابر: ۸۸۳۰۱۲۷۸

کرسی های هریک از گروه های سیاسی در مجلس ملی در سال ۱۹۹۷ عبارت بود از: «مجمع مردمی برای پیشرفت» ۵۴ کرسی و «جبهه بازسازی اتحاد و دموکراسی» ۱۱ کرسی. جیبوتی در سال ۱۹۷۷ از فرانسه مستقل شد و روز ملی آن ۲۷ ژوئن، روز استقلال آن است. این کشور در سال ۱۹۷۷، به عضویت سازمان ملل متحد درآمد و علاوه بر آن، در سازمان های زیر عضویت دارد: کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD)، صندوق کودکان ملل متحد (UNICEF)، سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO)، بانک بین المللی ترمیم و توسعه (بانک جهانی / IBRD) سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری (ICAO)، انجمن بین المللی توسعه (IDA)، بنگاه بین المللی مالی (IFC)، سازمان بین المللی کار (ILO)، صندوق بین المللی پول (IMF)، اتحادیه بین المللی مخابرات راه دور (ITU)، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)، سازمان توسعه ی صنعتی ملل متحد (UNIDO)، اتحادیه جهانی پست (UPU)، سازمان جهانی بهداشت (WHO)، سازمان جهانی هواشناسی (WMO)، سازمان تجارت جهانی (WTO)، سازمان وحدت آفریقا (QAU)، مجمع کشورهای آفریقا، کارائیب و اقیانوس آرام (ACP)، بانک توسعه ی اسلامی (IDB)، اتحادیه ی عرب، جنبش عدم تعهد و سازمان کنفرانس اسلامی (ICO).

محصولات: محصولات عمده ی کشاورزی این کشور عبارت اند از: سبزیجات و صیفی جات، لیمو و میوه های مناطق گرمسیری. مهم ترین محصولات صنعتی آن نیز عبارت اند از: میلان، نوشابه های غیر الکلی، گوشت و پوست، کالا های برقی ساده و آب معدنی.

در سال ۲۰۰۰، ۱/۵۶ درصد مساحت کشور جیبوتی مرتع و چمنزار، ۳/۰ درصد آن جنگل، و زمین های کشاورزی (بسیار کم) بوده است. دام های زنده آن در سال ۲۰۰۴ عبارت بودند از: بز، گوسفند، گاو و شتر. میزان صید ماهی نیز در سال ۲۰۰۴ معادل ۲۶۰ تن بوده است. در سال ۲۰۰۴ در کشور جیبوتی، حدود ۲۷۱ میلیون کیلو وات ساعت برق تولید و حدود ۲۲۴ میلیون کیلو وات ساعت برق مصرف شده است.

نیروی کار: بر اساس آمار سال ۱۹۹۱، تعداد نیروی کار جیبوتی ۲۸۲۰۰۰ نفر بوده که ۶۱/۵ درصد کل جمعیت را تشکیل می داده اند. در میان شاغلان بالای ۱۰ سال، مردان ۷۰/۴ درصد و زنان ۴۰/۸ درصد بوده اند. میزان بی کاری نیز (۲۰۰۴) ۵۹ درصد بوده است. واحد پول: فرانک جیبوتی (ECS) برابر با ۱۰۰ سانتیم است. هر دلار آمریکا معادل ۲/۷ فرانک جیبوتی است.

تولید ناخالص ملی: در سال ۲۰۰۵، تولید ناخالص ملی کشور به ۸۰۷ میلیون دلار بالغ شد که میزان سرانه ی آن ۱۰۲۰ دلار بود.

واردات: جیبوتی در سال ۱۹۹۹، حدود ۱۵۲/۷ میلیون دلار کالا وارد کرده است که عمدتاً شامل: مواد غذایی و نوشیدنی (۲۵ درصد)، ماشین آلات و ابزار برقی (۱۲/۵ درصد)، دخانیات (۱۲/۲ درصد)، فرآورده های نفتی (۱۰/۹ درصد)، تجهیزات حمل و نقل (۱۰/۳ درصد) بوده و از کشورهای عربستان سعودی (۲۰/۲)